

KOTONA SUOMESSA - HANKKEEN PILOTTIEN SISÄLTÖKUVAUS 26.1.2016

1. KOTONA SUOMESSA – HANKKEEN SISÄLTÖ

Vuoden 2015 alussa käynnistynyt Kotona Suomessa -hanke parantaa maahanmuuttajien alkuvaiheen palvelukokonaisuutta sekä yhdistää maahanmuuttajien parissa työskentelevät asiantuntijat verkostoksi, joka toteuttaa yhä laadukkaampia ja vaikuttavampia kotouttamispalveluita kaikkialla Suomessa. Valtakunnallista Kotona Suomessa -hanketta koordinoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Kotona Suomessa sisältää kaksi erillistä hankeosiota, jotka tukevat toisiaan: **Hyvä alku** – hankeosio kehittää pilottitoiminnan avulla kotoutumisen palvelukokonaisuutta laajassa verkostossa. **Hyvä polku** – hankeosiossa kehitetään alueellisten ja paikallisten kotouttamistyötä tekevien tahojen osaamista ja juurrutetaan hyviä käytänteitä osaksi paikallisia ja alueellisia kotouttamisen palveluprosesseja aluekoordinaattoreiden työn avulla.

Hyvä alku – hankeosiossa kehitetään pilottihankkeiden avulla maahanmuuttajien kotoutumispalveluita ja -prosesseja niin, että ne olisivat maahanmuuttajan elämäntilanteesta riippumatta laadukkaita, tehokkaita ja helposti saavutettavia. Näin syntyy malleja, joita voidaan käyttää valtakunnallisesti.

2. HYVÄ ALKU-PILOTTIHAKU 2016

2.1. Nykytilan kehittämiskohtia, joihin hankkeessa haetaan ratkaisua

- Uudellamaalla vuonna 2012 kotoutumiskoulutuksen loppuun suorittaneista opiskelijoista oli 40% työttöminä 3kk koulutuksen päättymisen jälkeen. Vuonna 2013 vastaava luku oli 50%.¹ Ulkomaalaisten työttömyysaste koko maassa oli n. 29% vuoden 2015 lopussa².
- Kotoutumiskoulutuksen loppuun suorittaneilla voidaan keskimäärin katsoa olevan hyvät työllistymisvalmiudet. Kaikki kotoutumiskoulutuksen suorittaneet eivät koulutuksen aikana

¹ Sara Huhtamies 2014: Selvitys työvoimakoulutuksena järjestettävästä kotoutumiskoulutuksesta Uudellamaalla, Uudenmaan ELY-keskus

² TEM: työnvälitystilasto



26.1.2016

kuitenkaan ehdi saavuttaa koulutuksen tavoitetasoa B1.1³. Tästä johtuen itsenäinen työn tai jatkokoulutuspaikan löytäminen on monelle hyvin haasteellista edelleen kotoutumiskoulutuksen päätyttyä.

- Vaarana on, että kotoutumiskoulutuksen aikana syntynyt motivaatio ja työllistymisorientaatio katoavat, kielitaito alkaa taantua, työttömyys pitkittyy ja pahimmillaan koulutuksessa saavutetut tulokset valuvat hukkaan.
- Omaehtoisena, kotoutumista tukevana koulutuksena järjestettyihin koulutuksiin ei aina sisälly lainkaan työmarkkinatietouden tai työnhakutaitojen opiskelua, mikä saattaa vaikeuttaa näiden koulutusten opiskelijoiden sijoittumista suomalaisille työmarkkinoille.

2.2 Pilottihankkeiden tavoitteet

Uutena palveluna pilottihankkeissa luodaan joustava ja kustannustehokas, eri kohderyhmät huomioiva malli/malleja kotoutumiskoulutuksen jälkeisen työllistymisen edistämiseksi. Mallit luodaan eri organisaatioiden välisessä yhteistyössä.

Näin edistetään kotoutumiskoulutuksen suorittaneiden maahanmuuttajien työllistymistä, pääsyä jatkokoulutukseen tai tuetaan heidän ryhtymistään yrittäjäksi. Pitkällä tähtäimellä edesautetaan kotoutumiskoulutuksen suorittaneiden kotoutujien kotoutumisprosessin jatkumista koulutuksen päätyttyä, parannetaan kotoutujien työllisyysastetta sekä ehkäistään pitkäaikaistyöttömyyttä ja syrjäytymistä työmarkkinoilta.

2.3 Rahoitettavien pilottihankkeiden tehtävä

- Pilottihankkeissa kehitetään eri organisaatioiden välisessä yhteistyössä, kuten oppilaitokset, kunta, 3. sektori, kotoutumiskoulutuksen jälkeiseen nivelvaiheeseen innovatiivisia ja kustannustehokkaita toimintatapoja. Niillä tuetaan kotoutujien työhön, koulutukseen tai esimerkiksi yrittäjäksi hakeutumista. Nämä voivat olla esimerkiksi ryhmä-, yksilö- tai verkkopalveluita.
- Uusien nivelvaiheen toimintatapojen tueksi kehitetään uudenlaisia työnantajayhteistyön malleja sekä tapoja tehdä yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.
- Hankkeen toimeenpanossa tulee hyödyntää alueellisia ja paikallisia, olemassa olevia yhteistyöverkostoja (esimerkiksi TE-toimisto, Ohjaamot).

³ 1.1-6.11.2015 valtakunnallisesti Koulutusportissa käsitellyistä, työvoimapolitiittisen kotoutumiskoulutuksen loppuun suorittaneista 4833 opiskelijasta 3680:n eli 76%:n kielitaidon taso jäi alle B1.1:n (lähde: Koulutusportti-järjestelmä).

26.1.2016

2.4 Rahoitettavien pilottihankkeiden kohderyhmä

Rahoitettavien hankkeiden toimenpiteet kohdistuvat erityistavoitteen 6.1 mukaisesti heikossa työmarkkina-asemassa oleviin, joista tämän haun kohderyhmänä ovat kotoutumislain piiriin kuuluvat maahanmuuttajat, jotka ovat:

- suorittaneet loppuun työvoimapolitiittisen kotoutumiskoulutuksen tai
- suorittaneet omaehtoisen, kotoutumistuella tuettavan kotoutumiskoulutuksen tai
- muulla tavoin (esimerkiksi korkeakouluopintojen kautta) saavuttaneet perustyöllistymisvalmiudet ja
- työttömiä.

3. PILOTTIHANKKEIDEN TULOKSET

Kotoutumiskoulutuksen jälkeisen nivelvaiheen palvelumalli: Uutena palveluna syntyy eri organisaatioiden välisessä yhteistyössä kehitetty palvelumalli/-malleja kotoutumiskoulutuksen jälkeiseen nivelvaiheeseen edistämään työllistymistä, koulutukseen ja yrittäjäksi hakeutumista. Mallien konkreettisina tuloksina pilottihankkeisiin osallistuvien kotoutujien työttömyys on vähentynyt. Malleilla on kotoutujien erilaiset tarpeet huomioiva joustava rakenne ja toimintatapa. Niiden avulla on varmistettu kotoutumiskoulutuksessa saavutettujen tulosten pitkän aikavälin hyödyntäminen.

4. HAKUKOHTAISET VALINTAKRITEERIT

- rahoitettavien hankkeiden kohderyhmä on kohdan 2.4. mukainen (30%)
- hankkeilla kehitetään kotoutumiskoulutuksen jälkeisen nivelvaiheen palvelua (40%)
- hankkeissa luotavia malleja voidaan juurruttaa normaaliin toimintaan projektikauden jälkeen (30%).